

กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้ MJU CLIPPING 2555/ 120

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	29 ต.ย. 2555	42	15245	6

ปัญหาลำไย

ผลแตก

ผลด่าง

ชื่อหนังสือพิมพ์ ไทยนิวส์	วันที่ 19 ต.ย. 2555	ปีที่ 42	ฉบับที่ 15245	หน้า 6
-------------------------------------	-------------------------------	--------------------	-------------------------	------------------

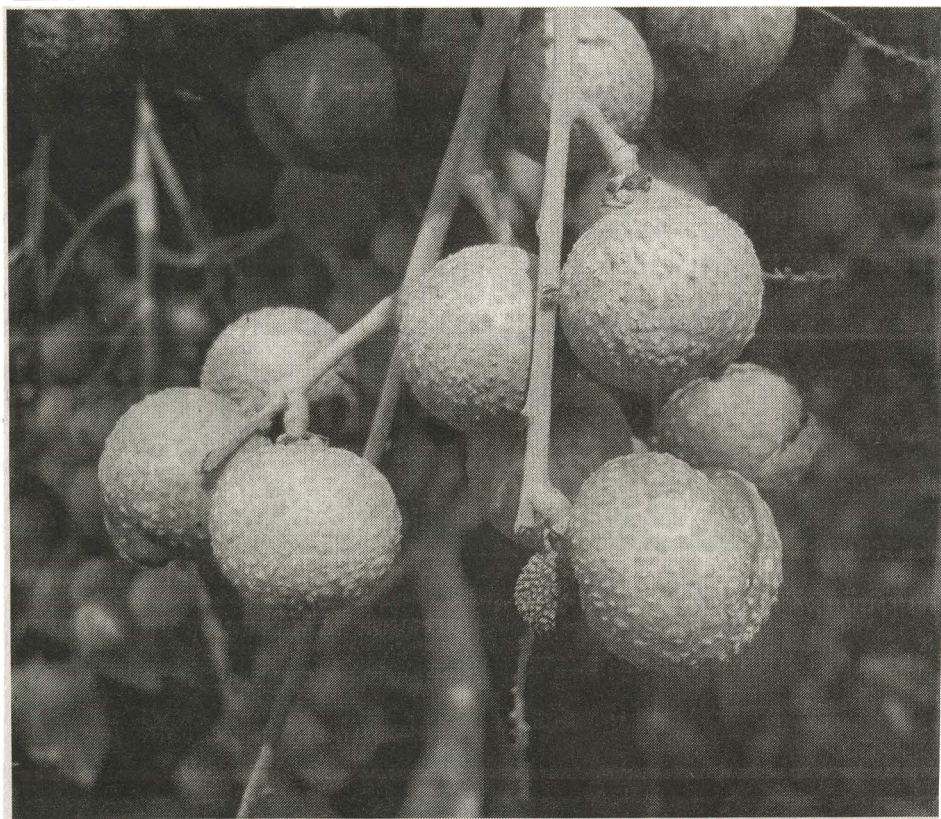
อาการผลแตก หรือ *fruit cracking* เกิดจากความไม่สมดุลของการขยายตัวของส่วนเนื้อและส่วนเปลือก โดยส่วนของเนื้อมีลักษณะเป็นเซลล์อ่อนนุ่ม (*spongy parenchyma*) ซึ่งมีความสามารถในการยืดหดตัวได้สูง ในขณะที่เปลือกมีความยืดหยุ่นตัวต่ำกว่า ดังนั้นในกรณีที่ส่วนของเนื้อผลมีการขยายปริมาตรอย่างรวดเร็ว แรงดันที่เกิดจากการขยายตัวของเนื้อผลสามารถทำให้เปลือกผลแตกได้

ในกรณีของลำไย อาการผลแตกมักจะเกิดในช่วงที่ผลลำไยกำลังสร้างเนื้อ หรือผลใกล้จะแก่ เช่นในช่วงเดือนพฤษภาคม - มิถุนายน ลำไยที่ประสบปัญหาผลแตกมักจะเป็นลำไยที่ติดผลตก มีลูกขนาดเล็ก และเปลือกมีขนาดบาง ธาตุอาหารที่เกี่ยวข้องกับอาการผลแตกของลำไยคือธาตุแคลเซียม สาเหตุของปัญหา เกิดจากปริมาณน้ำที่ได้รับไม่สม่ำเสมอในช่วงที่ผลกำลังพัฒนาโดยเฉพาะในช่วงสร้างเนื้อหรือผลใกล้แก่ หากลำไยไม่ได้รับน้ำอย่างสม่ำเสมอจะทำให้เกิดอาการผลแตกได้ง่าย เช่น ลำไยที่กระทบแล้ง ช่วงเดือนมีนาคม-เมษายน ประกอบกับอุณหภูมิในช่วงดังกล่าวร้อนจัด เช่น 40 องศาเซลเซียส ทำให้ลำไยมีการคายน้ำมาก จึงต้องการน้ำในปริมาณมากไปชดเชย หากได้รับน้ำไม่เพียงพอทำให้ผลลำไยเจริญเติบโตช้า เมื่อลำไยกระทบฝนโดยเฉพาะฝนแรกในช่วงเดือนเมษายน-พฤษภาคม ปริมาณน้ำที่ได้รับมีมากกว่าในช่วงที่ผ่านมา เนื้อของผลจะขยายขนาดได้เร็วกว่าเปลือกเนื่องจากลักษณะทางกายภาพที่แตกต่างกัน ทำให้เปลือกผลแสดงอาการแตกและร่วงอย่างเห็นได้ชัด สาเหตุ

ชื่อหนังสือพิมพ์ ไทยนิวส์	วันที่ 29 ต.ย. 2555	ปีที่ 42	ฉบับที่ 15245	หน้า 6
------------------------------	------------------------	-------------	------------------	-----------

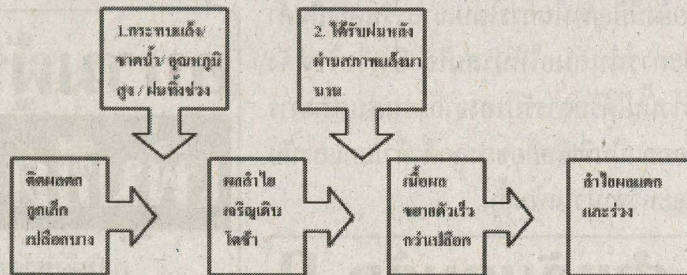
ลักษณะต้นลำไยและผลที่แตกและลาย

ชื่อหนังสือพิมพ์ ไทยนิวส์	วันที่ 29 ต.ธ. 2555	ปีที่ '42	ฉบับที่ 15245	หน้า 6
-------------------------------------	-------------------------------	---------------------	-------------------------	------------------

ของปัญหาลำไยผลแตกสามารถสรุปเป็นแผนผัง ดังแสดงไว้ในภาพที่ 1 จากแผนผังดังกล่าว จะเห็นได้ว่าการผ่านสภาพแล้งตามธรรมชาติแล้วกระทบฝน จะมีโอกาสทำให้อาการผลแตกได้ แต่ในบางกรณีแม้จะผ่านช่วงแล้งตามธรรมชาติมาแล้วและยังเข้าฤดูฝนแล้วก็ตาม หากฝนทิ้งช่วงหรือประสบกับภาวะฝนแล้ง เมื่อกลับมาได้รับน้ำฝนอีกครั้ง ลำไยก็จะสามารถเกิดอาการผลแตกได้เช่นเดียวกัน ดังนั้น จะเห็นได้ว่าการให้ลำไยได้รับน้ำอย่างสม่ำเสมอระหว่างการพัฒนาของผล จะช่วยลดปัญหาอาการผลแตกของลำไยได้

สรุปอาการทางกายภาพของลำไยที่เกิดจากการที่เปลือกลำไยขยายตัวไม่ทันการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วของเนื้อลำไย ซึ่งสาเหตุ

ภาพที่ 1 แผนผังจำลองสาเหตุการเกิดอาการผลแตกของลำไย

แท้จริงเกิดจากการที่ผลลำไยที่กำลังเจริญเติบโตนั้น ผ่านสภาพแล้ง อดน้ำสูง หรือขาดน้ำก่อน จากนั้นจึงได้รับน้ำในปริมาณมากทันที หรือเกิดจากการฝนขาดช่วง ได้รับน้ำไม่สม่ำเสมอ จึงทำให้เกิดการแสดงอาการผลแตกและหลุดร่วงได้

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับอาการผลแตกของลำไยประกอบด้วย สภาพแวดล้อมภายนอก คือ สภาพภูมิอากาศที่แปรปรวน เช่น แล้งแล้วกระทบฝน หรือฝนขาดช่วง หรือการจัดการน้ำที่ไม่เหมาะสม เช่น ให้น้ำไม่สม่ำเสมอ เป็นต้น และสภาพแวดล้อมภายในต้นลำไยเอง โดยมักจะพบว่าเฉพาะต้นลำไยที่ติดผลดก ลูกมีขนาดเล็กและเปลือกบาง มักจะถูกชักนำจากสภาพแวดล้อมให้แสดงอาการผลแตกได้ง่ายและมากกว่า ต้นที่ติดผลปานกลางหรือน้อย

ปัญหาลำไยผลแตกดังกล่าวเมื่อเกิดขึ้นแล้วไม่สามารถแก้ไขได้ วิธีการที่ดีที่สุดคือการป้องกัน ซึ่งได้แก่การให้น้ำลำไยอย่างสม่ำเสมอและเพียงพอ หากพบว่าลำไยติดผลดกอาจจะต้องทำการตัดแต่งช่อผลออกบ้างเพื่อให้ลำไยสามารถเลี้ยงลูกได้ การดูแลเรื่องธาตุอาหารเสริมโดยเฉพาะแคลเซียม อาจจะช่วยลดความเสียหายที่อาจจะเกิดกับสวนลำไยได้

อาการผลแตก เกิดจากเชื้อราที่มีเส้นใยคล้ายเชื้อ *Rhizoctonia* เชื้อเข้าทำลายผลลำไยตั้งแต่ผลมีขนาด 1.5 เซนติเมตร จนกระทั่งลำไยใกล้สุกแก่ โรคที่พบระบาดรุนแรงในฤดูฝน เพราะ มีความชื้นสูง ที่จังหวัดจันทบุรีฝนมักเริ่มตกในเดือนเมษายน ก็พบโรคนี้ระบาดรุนแรงเช่นกัน

เพราะบางส่วนเก็บเกี่ยวผลผลิตไม่ได้เลย

ลำไยที่แสดงอาการผลแตก เปลือกจะเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาล เมื่อเนื้อในผลขยายตัวทำให้เนื้อเยื่อผิวของผลปริแตกได้ นอกจากนั้นบริเวณซั้วผลอาจถูกทำลายได้เช่นกัน ทำให้เกิดผลร่วง โรคนี้มักพบในฤดูฝน น้ำฝนทำให้เปลือกเปื่อยขึ้น เหมาะต่อการเข้าทำลายและการเจริญของเชื้อรา เชื้อราสาเหตุไม่สร้างสปอร์ ดังนั้นการแพร่ระบาดมักจะเกิดจากเส้นใยเชื้อราถูกลมพัดพาไป

การป้องกันกำจัดในฤดูฝนหรือช่วงที่มีความชื้น หากเริ่มพบอาการดังกล่าว ควรใช้สารเคมีกำจัดเชื้อราฉีดพ่น สารเคมีที่แนะนำ ได้แก่ ที่บูโคนาโซน 25% EW อัตราที่ใช้ 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือโปรไซมิโดน 50% WP อัตราที่ใช้ 10 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร (ชาตรี สิทธิกุล ภาควิชาโรคพืช คณะเกษตรศาสตร์ มช.)

ผู้สนใจสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ อาจารย์พิชัย สมบูรณ์วงศ์ นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ ฝ่ายนวัตกรรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี สำนักวิจัยและส่งเสริมวิชาการการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ โทร.0-5387-3938-9 ในวันและเวลาราชการ.

อาจารย์พิชัย สมบูรณ์วงศ์

นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ

และสมศักดิ์ ศิริ

นักวิชาการเกษตร

งานถ่ายทอดเทคโนโลยี

ฝ่ายนวัตกรรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี

สำนักวิจัยและส่งเสริมวิชาการการเกษตร